

2. Τὰ συναισθήματα τοῦ παιδιοῦ εἶναι ἔντονα καὶ ζωηρά.

Ἄν παρακολουθήσωμε τὶς συναισθηματικὰς ἀντιδράσεις τοῦ μικροῦ παιδιοῦ θὰ δοῦμε ὅτι χαρακτηρίζονται ἀπὸ μιὰ ἔνταση, ποὺ σπάνια τὴ συναντᾶμε στὶς συναισθηματικὰς ἀντιδράσεις τῶν μεγάλων. Εἶναι, ὅμως, λίγο δύσκολο αὐτὲς τὶς συναισθηματικὰς ἀντιδράσεις τοῦ παιδιοῦ νὰ τὶς ταξινομήσωμε ἀνάλογα, μὲ τὸ βαθμὸ ἐντάσεων, ποὺ προκαλοῦν. Ἐκείνο ὅμως, ποὺ πρέπει νὰ ἔχωμε ὑπ' ὄψην μας εἶναι ὅτι: ὅσο πιὸ σοβαρὴ εἶναι ἡ κατάστασις μετὰ τὴν ὁποία τὸ παιδί ἐρχεται ἀντιμέτωπο, τόσο πιὸ ἔντονη θὰ εἶναι καὶ ἡ συναισθηματικὴ του ἀντίδρασις, π.χ. ὅσο πιὸ ἔντονα καὶ ἐπιμόνα ἀρνιούμεσθε στὸ παιδί νὰ κρατᾶ στὰ χέρια του πράγματα, ποὺ μπορεῖ νὰ καταστρέψῃ, τόσο πιὸ πολὺ θὰ τὸ βλέπουμε νὰ ἐπιμένῃ καὶ νὰ ἐκνευρίζεται. Σὲ πολλοὺς μεγάλους, ποὺ δὲν ἔχουν ὑπ' ὄψην τῶν τῆ διαγωγῆ τοῦ παιδιοῦ, οἱ ἔντονε συναισθηματικὰς ἀντιδράσεις σὲ μιὰ ἀσήμαντη ἐνόχλησις, προκαλοῦν δυσἀρέσκεια καὶ ἐκνευρισμὸ. Αὐτὸ ἀληθεύει περισσότερο στὶς περιπτώσεις φόβου, ὀργῆς, καὶ χαρᾶς, ποὺ ἐκδηλώνονται σὲ γνωστὰς, γιὰ τὸ παιδί, καταστάσεις. Τὸ ταραγμένον παιδί ἔχει τὴν ἴδια συναισθηματικὴ ἀνάπτυξιν ὅπως καὶ τὸ ὁμαλόν, παλοπροσαρμοσμένον παιδί, ἀλλὰ στὸ ταραγμένον παιδί οἱ ἀρνητικοὶ συναισθηματικοὶ εἶναι πιὸ συχνοὶ καὶ πιὸ ἔντονοι ἀπ' ὅτι εἶναι στὸ ὁμαλόν παιδί.

3. Τὰ συναισθήματα τοῦ παιδιοῦ εἶναι παροδικά.

Ὁ παροδικὸς χαρακτήρας τῶν συναισθημάτων τοῦ μικροῦ παιδιοῦ, ποὺ καταλήγει σὲ ταχύτατες ἀλλαγὰς ἀπὸ γέλια σὲ δάκρυα, ἀπὸ ὀργὴν σὲ χαμόγελο ἢ ἀπὸ ζήλεια σὲ ἀγάπην καὶ στοργήν, σὲ πολλοὺς μεγάλους εἶναι πολλὰς φορὰς ἀκατανόητος γιὰτὶ διαφέρει σημαντικὰ ἀπὸ τὸν τρόπο, μὲ τὸν ὁποῖον ὁ μέγας ἐκφράζει τὰ συναισθήματά του. Ἡ συμπεριφορὰ τοῦ παιδιοῦ ἀλλάζει ἀπὸ λεπτὸν σὲ λεπτόν καὶ ἐνῶ στὴ μιὰ στιγμὴ χαρακτηρίζεται ἀπὸ ἓνα ἔντονον, ζωηρὸ συναίσθημα τὴν ἄλλην στιγμὴ μεταβάλλεται ἀμέσως σ' ἓνα, τὸ ἴδιον ἔντονον, ἀλλὰ ἐντελῶς διαφορετικόν, συναίσθημα. Στὰ παιδιὰ τῆς προσχολικῆς ἡλικίας αὕτη ἡ παροδικότης εἶναι πιὸ συχνὴ καὶ βλέπομε τὸ παιδί ἀπὸ πολὺ θαρρετὸν ποὺ εἶναι σὲ μιὰ στιγμὴ νὰ γίνεταί πολὺ ντροπαλὸν στὴν ἀμέσως ἐπόμενη.

Αὐτὸ τὸ μεταβατικὸν χαρακτηριστικὸν τῆς συναισθηματικῆς διαγωγῆς τοῦ παιδιοῦ, ὀδηγεῖ πολλοὺς μεγάλους στὴν ἐρώτησιν ἂν τὸ παιδί αἰσθάνεταί τόσο βαθειὰ ὅσο ὁ μέγας. Ἡ γρήγορη ἀλλαγὴ ἀπὸ τὴν μιὰ συναισθηματικὴ ἀντίδρασιν στὴν ἄλλην μᾶς προδιαθέτει νὰ ὑποστηρίξωμε ὄχι. Αὕτη, ὅμως, ἡ ἀλλαγὴ μπορεῖ νὰ ὀφείλεται σὲ ἄλλες αἰτίαι καὶ ὄχι στὴν ρυχότητα τῶν αἰσθημάτων ποὺ κατέχουν τὸ παιδί. Στὴν οὐσίαν ὀφείλεται:

1. Στὸ ὅτι τὸ παιδί δὲν ἔχει φτάσει ἀκόμα στὴν πλήρη διανοητικὴ του ὠρίμανσιν καὶ δὲν ἔχει ἀποκτήσει τὴν ἀνάλογον ἐμπειρίαν.

2. Στὸ ὅτι τὸ παιδί ἔχει μικρότερην διάρκειαν προσοχῆς, ποὺ τὸ καθιστᾶ ἱκανὸν ν' ἀπομακρύνεταί γρηγορότερα ἀπὸ τὴν μιὰν κατάστασιν καὶ νὰ μεταπηδᾷ στὴν ἄλλην καὶ

3. Στὸ ὅτι τὸ παιδί ἐκδηλώνει τὰ αἰσθήματά του μὲ αὐθορμητισμὸν καὶ χωρὶς καμμιά ἐπιφύλαξιν γιὰτὶ ἀκόμα τὸ χαρακτηρίζει ἡ παιδικὴ ἀθωότης.

Ἔτσι βλέπομε ὅτι ἡ συναισθηματικὴ διαγωγὴ τοῦ παιδιοῦ ἐρχεται σὲ πλήρη ἀντίθεσιν μὲ τὴν συναισθηματικὴν διαγωγὴν τοῦ μεγάλου, ποὺ κατὰ γενικὸν κανόνα χαρακτηρίζεται ἀπὸ μεγαλύτερη σταθερότητα.

4. Τὰ συναισθήματα τοῦ παιδιοῦ ἐμφανίζονται συχνά.

Κατὰ μέσασιν, τὰ συναισθήματα τοῦ παιδιοῦ, παρουσιάζονται πιὸ συχνὰ ἀπ'

ὅτι παρουσιάζονται στοὺς μεγάλους. Αὐτὸ ὀφείλεται στὸ γεγονός ὅτι καθὼς τὸ παιδί μεγαλώνει, στὶς διάφορες καταστάσεις ἢ τὰ γεγονότα, πὺ τοῦ δημιουργοῦν συναισθηματικὲς ἀντιδράσεις, ἀποκτᾶ μεγαλύτερη προσαρμοστικὴ ἰκανότητα σὲ σχέση μ' αὐτή, πὺ εἶχε ὅταν ἦταν σὲ μικρότερη ἡλικία: Τώρα τὸ παιδί, ἐπειδὴ ἔχει μάθει ὅτι ἡ ἀποδοκιμασία ἢ ἡ τιμωρία ἀπὸ τὴν κοινωνία ἀκολουθεῖται ἀπὸ κάποια συναισθηματικὴ ἐκδήλωση, προσπαθεῖ ν' ἀντιμετωπίσῃ καταστάσεις, πὺ δὲ θὰ τοῦ προκαλέσουν συναισθηματικὲς ἀντιδράσεις. Ἀποτέλεσμα αὐτοῦ εἶναι ἡ βαθμιαία ἐλάττωσις τῆς συχνότητος τῶν συναισθηματικῶν του ἐκδηλώσεων.

5. Οἱ συναισθηματικὲς ἀντιδράσεις διαφέρουν ἀπὸ παιδί σὲ παιδί.

Παρατηρήσεις, πὺ ἐγίναν σὲ παιδιά διαφόρων ἡλικιῶν ἔδειξαν ὅτι ὑπάρχει μεγάλη ποικιλία στὶς συναισθηματικὲς τῶν ἀντιδράσεις. Στὰ νεογέννητα οἱ συναισθηματικὲς ἀντιδράσεις εἶναι σχεδὸν παρόμοιες σ' ὅλα τὰ παιδιά. Σιγὰ - σιγὰ, ὅμως καθὼς τὸ παιδί μεγαλώνει καὶ οἱ ἐπιδράσεις τοῦ περιβάλλοντος καὶ ἡ μάθηση ἐπηρεάζουν τὴν συμπεριφορὰ του, οἱ ἐκδηλώσεις πὺ ἀκολουθοῦν τὰ διάφορα συναισθήματα γίνονται ὅλο καὶ περισσότερο ἀτομικὲς. Ἐπὶ παραδείγματι, ἓνα παιδί στὸ φόβο θὰ τρέξῃ νὰ βγῇ ἔξω ἀπὸ τὸ δωμάτιο, ἓνα ἄλλο θὰ κρυφτῇ στὸ φουστάνι τῆς μάνας του, ἐνῶ ἓνα ἄλλο θὰ πέσῃ κάτω στὸ πάτωμα καὶ θὰ κλαίῃ. Τὸ ἴδιο εἶναι ἀληθινὸ καὶ γιὰ ὅλα τ' ἄλλα συναισθήματα.

Τὸ 1936 ὁ Ἀμερικανὸς ψυχολόγος Johnson⁽¹⁾ σὲ παιδιά τοῦ νηπιαγωγείου παρουσίασε τρεῖς διαφορετικὲς ἐργαστηριακὲς καταστάσεις μὲ σκοπὸ νὰ στενοχωρήσῃ ἢ νὰ προκαλέσῃ φόβο στὰ παιδιά. Στὸν πειραματισμὸ του αὐτὸ παρατήρησε πολλὰ συναισθηματικὲς ἀντιδράσεις τῶν παιδιῶν. Ἄλλα προσπαθοῦσαν νὰ προφυλαχθοῦν, ἄλλα νὰ κρυφτοῦν, ἄλλα ἔδειξαν δειλία, ἄλλα τρόμαξαν κι' ἀκόμα ἄλλα ἰκέτευαν γιὰ βοήθεια ἀπὸ ἄλλους. Διαφορὲς στὶς συναισθηματικὲς ἀντιδράσεις τῶν παιδιῶν βρέθηκαν καὶ ὅταν τὰ παιδιά ἔκαναν ἰατρικὲς ἐξετάσεις. Μερικὰ παιδιά ἔκλαιψαν, ἄλλα προσπάθησαν ν' ἀποσυρθοῦν, μερικὰ ἀντέδρασαν ἀκόμα πὺ δραστήρια καὶ μερικὰ δὲν ἔδειξαν καμμιά συναισθηματικὴ ἀντίδραση.

6. Τὰ συναισθήματα τοῦ παιδιοῦ εἶναι δυνατὸ ν' ἀνακαλυφθοῦν ἀπὸ τὸν τρόπο τῆς συμπεριφορᾶς του.

Ἐνας μέγας μπορεῖ νὰ κρύψῃ τὰ αἰσθήματά του καὶ τὰ συναισθήματά του σὲ τέτοιο βαθμὸ ὥστε νὰ εἶναι δύσκολο στοὺς ἄλλους νὰ καταλάβουν πῶς ἀκριβῶς αἰσθάνεται. Δὲν συμβαίνει ὅμως τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὰ παιδιά. Ἀκόμα καὶ στὶς περιπτώσεις, πὺ δὲν μποροῦν νὰ δείξουν τίς συναισθηματικὲς τῶν ἀντιδράσεις, πὺ σχετίζονται μὲ τὸ τί αἰσθάνονται, ὁ συναισθηματισμὸς των μπορεῖ ν' ἀνακαλυφτῇ ἀπὸ τίς ἀνησυχίες των, τίς ὄνειροπολήσεις τίς ἐντάσεις, τὸ ἀνοιγοκλείσιμο τῶν ματιῶν, τὸ βύζαγμα τοῦ δακτύλου, τίς γλωσσικὲς δυσκολίες, τὴν ἀγορευξία, τὴν παιδιακίστικη συμπεριφορὰ, τοὺς νευρικοὺς χειρισμοὺς, τίς κινήσεις τοῦ σώματος, τὸ συχνὸ κλάμα, τὴν ἰσχυρογνωμοσύνη καὶ τὰ ὑστερικὰ ξεσπάσματα. Τὰ ἀγόρια δείχνουν πὺ πολλὰ συμπτώματα τῶν συναισθημάτων, ἀπ' τὰ ὅποια κατέχονται, παρὰ τὰ κορίτσια.

7. Τὰ συναισθήματα τοῦ παιδιοῦ ἄλλοτε εἶναι ἰσχυρὰ καὶ ἄλλοτε ἀδύνατα.

Σὲ μερικὲς ἡλικίες, ὀρισμένα συναισθήματα εἶναι ἰσχυρὰ, ἐνῶ σὲ ἄλλες ἐλατ-

1. Βλέπε : Johnson B.J., Variations in Emotional Responses of Children, στὸ περιοδικὸ Child Development, τεῦχος 7, σελίδες 85—94, 1936.

τώνεται ή δύναμή των. "Αλλα πάλι, ενώ στην αρχή είναι αδύνατα, αργότερα γίνονται ισχυρά. Επί παραδείγματι, τὰ μικρά παιδιά, στην παρουσία ξένων ή σε ξένο σπίτι, δείχνουν σημαντική ντροπαλότητα. Αργότερα, όταν αντιλαμβάνονται ότι δεν υπάρχει τίποτε, πού να τὰ φοβίζη, ή ντροπολόγητά των, λιγοστεύει, ώσπου χάνεται σιγά-σιγά. Με τον ίδιο τρόπο οί εκρήξεις οργής φτάνουν στο ανώτερο σημείο λίγο προτού τὸ παιδί, μπῆ στο σχολείο και μετά τὸ χρόνο αὐτὸ αρχίζουν να μειώνονται όχι μόνο στη συχνότητα, πού εμφανίζονται ἀλλά και στην ένταση. Αὐτή ή εκδηλη συναισθηματική αστάθεια οφείλεται εν μέρει στην ανάπτυξη τῶν διαγοητικῶν ικανοτήτων τοῦ παιδιοῦ, εν μέρει στις ἀλλαγές τῶν ενδιαφερόντων του και εν μέρει στις ἀλλαγές τῆς δύναμης τῶν κινήτρων.

8. Οί συναισθηματικές ἐκφράσεις τοῦ παιδιοῦ μεταβάλλονται καθὼς τὸ παιδί μεγαλώνει.

Τὸ μικρὸ παιδί θέλει, ότι θέλει όταν τὸ θέλη. Δέν τὸ ενδιαφέρει αν είναι χρήσιμο ή βλαβερὸ στὸν ἑαυτὰ του ή στοὺς ἄλλους ή αν είναι φτηνὸ ή ακριβό. Με τὸν ίδιο τρόπο όταν κάποιος τὸ φοβερίζη δέν διστάζει να τρέξη μακριὰ ή να κρύψη ή να δείξη τὸ φόβο του με τὸ κλάμα. "Ακόμα κι' όταν είναι εὐτυχημένο ή χαρούμενο δέν περιμένη να ἐκφράση τὴν εὐτυχία του και τὴ χαρά του σε κατάλληλο χρόνο ή τόπο. Χαίρεται και χαμογελά όπου και ὅπως βρίσκεται ἀδιαφορώντας αν αὐτό, πού κάνει είναι ἐνδεχόμενο να φαίνεται στοὺς ἄλλους ότι τὸ κάνει ἀπὸ χαιρεκακία.

Σε πολὺ μικρὴ ἡλικία μερικοὶ γονεῖς προσπαθοῦν να διδάξουν στὰ παιδιά των τὸν ἔλεγχο τῶν συναισθηματικῶν των ἐκφράσεων με τιμωρίες, ἀποδοκιμασίες ή ἐπιδοκιμασίες, κριτικές τῶν πράξεων ἀνάλογα με τὴν ἡλικία τοῦ παιδιοῦ ή τις ἀντιλήψεις των για τὸν καλύτερο τρόπο διαπαιδαγώγησης τοῦ παιδιοῦ. Αργότερα καθὼς τὸ παιδί ἀντιμετωπίζει τις πιέσεις τῶν διαφόρων ἐξωοικογενειακῶν κοινωνικῶν ομάδων για να σταματήση τις συναισθηματικές του ἐκδηλώσεις, ἀνακαλύπτει ότι οί συναισθηματικές του ἐκρήξεις, πού ἀποδείχθηκαν αποτελεσματικές για κάποιο σκοπὸ σε προηγούμενη ἡλικία, τώρα θεωροῦνται, ἀκόμα κι' ἀπ' τὸν ίδιο, σαν παιδιακίστικες. Πολλές φορές, στο σπίτι ή στο σχολείο, ή ἐπιθυμία του να είναι σύμφωνο με ότι ἐπιδοκιμάζει ή ὁμάδα σ' αὐτὸ τὸν ταμέα τῆς συμπεριφορᾶς του, μπορεί να είναι τόσο δυνατὴ ὥστε κατέχεται ἀπὸ μιὰ ἐπίμονη ἀνησυχία προσαρμογῆς στοὺς ἀγραφους κανόνες τῆς ὁμάδας. Ἀπὸ τὸ χρόνο, πού τὸ παιδί ἀφήνει τὴν παιδικὴ ἡλικία, ξέρει ότι ή κοινωνική ἐπιδοκίμασία ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ βαθμὸ τοῦ ἐλέγχου, πού μπορεί να ἐπιβάλη στις ἐκδηλώσεις τῶν συναισθημάτων του.

Μερικά παιδιά, σε μεγαλύτερη ἡλικία, ἀπὸ τὴν καθοδήγηση τῶν γονέων και τῶν δασκάλων, ἔχουν μάθει πῶς να ἐλέγχουν ή να ἐκδηλώνουν τὴ συναισθηματικὴ των συμπεριφορὰ σύμφωνα με τὸν τύπο, πού ή κοινωνία ἐπιδοκιμάζει. Σε πολλές, όμως, περιπτώσεις τὰ συναισθήματά των ὑποδόσκουν και τὰ ἐκδηλώνουν σε χρόνο και τρόπο, πού ἔρχεται σε ἀντίθεση με ότι είναι ἀρεστὸ στην κοινωνία. Ἔτσι είναι ἐνδεχόμενο να δοῦμε ἕνα παιδί να σπάζη τὰ τζάμα ἐνὸς παραθυριοῦ γιατί είναι ὀργισμένο ἐπειδὴ ή μάνα του τὸ ἐπέπληξε για κάποια ζημιὰ, πού ἔκανε. Γι' αὐτὸ χρειάζεται μεγάλη προσοχή όταν σαν γονεῖς ή δάσκαλοι εἴμαστε ἀναγκασμένοι να παρατηρήσωμε ἕνα παιδί για κάποια του ἀταξία ή ἀνυπακοή στοὺς κανονισμοὺς τοῦ σπιτιοῦ και τοῦ σχολείου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Bowley A. Modern Child Psychology, κεφ. 1ο «Emotional Life in Babyhood» σελ. 53—54. Hutchinsons University Library, London, 1948.
2. Brooks F. Child Psychology, κεφ. 10ο, «Emotional Behavior» σελ. 276—295, Methuen and Co, Ltd. London, 1951.
3. Carmichael L. Manual of Child Psychology, 2η έκδοση, κεφ. 14ο, «Emotional Development» σελ. 833—910, John Wiley and Sons, Inc. New York, 1954.
4. Crow L.—Crow A. Child Psychology, 5η ανάπτυξη, κεφ. 7ο «Development of Emotional Behavior» σελ. 70—88, Barnes and Noble Inc, New York, 1960.
5. Crow L.—Crow A. : Educational Psychology, κεφ. 6ο, «Emotional Development» σελ. 82—103. American Book Co, New York, 1954.
6. Debesse M. Ψυχολογία του παιδιού, μετάφρ. Ήλ. Ξηροτύρη, κεφ. 10ο, «Η συναισθηματική ζωή του παιδιού» σελ. 127—143, Έκδόσεις «Κένταυρος» Αθήναι, 1956.
7. Έξαρχοπούλου Ν.: Ψυχολογία του παιδός. Τόμος 2ος κεφ. 14ο. «Η εξέλιξις του συναισθήματος παρά τῷ παιδί» σελ. 174—253, Ο.Ε.Σ.Β., Αθήναι, 1955.
8. Jersild A. Child Psychology, 4η έκδοση, κεφ. 9, 10 και 11ο «Emotional Development» σελ. 299—400, Staples Press Limited, London, 1955.
9. Peel E. The Psychological Basis of Education, κεφ. 12ο «Emotional Development». σελ. 203—223. Oliver and Boyd, London, 1956
10. Ross J. Groundwork of Educational Psychology, 10η ανάπτυξη, κεφ. 9ο «Instinct and Emotion» σελ. 55—75, George Harrap and Co, Ltd. London, 1953.
11. Σακελλαρίου Γ.: Ψυχολογία του παιδός. Έκδοση 3η, κεφ. 9ο, «Ο συναισθηματικός βίος του παιδός» σελ. 187—212, Αθήναι, 1935.
12. Thompson G.G, Child Psychology, 2η έκδοση, κεφ. 8ο «Growth Trends in Emotional Behavior, Houghton Mifflin Company, Boston, 1962.

ΒΑΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

ΣΠΥΡΟΥ ΚΟΚΚΙΝΗ

Βιβλιοθηκάρου της Βιβλιοθήκης του Παιδαγωγικού Ίνστιτούτου

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

- 700 ΚΑΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ – ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ
710 Ἄρχιτεκτονική τοῦ Τοπίου
720 Ἄρχιτεκτονική
730 Γλυπτική
740 Σχέδιο, Διακοσμητική Τέχνη
750 Ζωγραφική
760 Χαρακτική
770 Φωτογραφία
780 Μουσική
790 Ψυχαγωγία
- 800 ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
810 Ἀμερικανική Λογοτεχνία
820 Ἀγγλική Λογοτεχνία
830 Γερμανική καὶ ἄλλες Τευτωνικές Λογοτεχνίες
840 Γαλλική, Προθηγγιανή καὶ Καταλανική Λογοτεχνία
850 Ἰταλική, Ρουμανική καὶ Ρωμανική Λογοτεχνία
860 Ἰσπανική καὶ Πορτογαλική Λογοτεχνία
870 Λατινική Λογοτεχνία
880 Ἑλληνική Λογοτεχνία
890 Λογοτεχνία ἄλλων Γλωσσῶν
- 900 ΙΣΤΟΡΙΑ
910 Γεωγραφία, Ταξίδια
920 Βιογραφίες
930 Ἀρχαία Παγκόσμια Ἱστορία
940 Εὐρωπαϊκὴ Ἱστορία
950 Ἱστορία τῆς Ἀσίας
960 Ἱστορία τῆς Ἀφρικῆς
970 Ἱστορία τῆς Β. Ἀμερικῆς
980 Ἱστορία τῆς Ν. Ἀμερικῆς
990 Ἱστορία τῆς Ὠκεανίας καὶ τῶν Πολικῶν περιοχῶν

γ' ΠΙΝΑΚΑΣ ΥΠΟΔΙΑΙΡΕΣΕΩΝ

- 000 ΕΡΓΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

- 001 Γνώση και Μάθηση Γενικά
002 Έπιστήμη του Βιβλίου, Άξια και Επίδραση αυτού, Τεκμηρίωση
006 Μετάδοση Πληροφοριών
007 Ή Έρευνα Γενικά
008 Πολιτισμός, Παιδεία, Πρόοδος
- 010 Βιβλιογραφίες
011 Παγκόσμια και Γενική Βιβλιογραφία
012 Άτομικές Βιβλιογραφίες
013 Βιβλιογραφία Συγγραφέων Ορισμένων Κατηγοριών
014 Βιβλιογραφία Έργων Άνωνύμων ή με Ψευδώνυμο
015 Βιβλιογραφία Έργων Εκδοθέντων στην Ίδια Χώρα
016 Βιβλιογραφίες Ταξινομημένες κατά θέμα
017 Κατάλογοι Συνταγμένοι κατά Ύλη
018 Κατάλογοι Συνταγμένοι Άλφαθητικά
019 Κατάλογοι Συνταγμένοι Λεξικογραφικά
- 020 Βιβλιοθηκονομία
021 Ίδρυση, Σκοπός και Σχέσεις τών Βιβλιοθηκών με τò Κοινό
022 Κτίρια Βιβλιοθηκών
023 Προσωπικό Βιβλιοθήκης
024 Κανονισμός τών Αναγνωστών
025 Διοίκηση Βιβλιοθήκης
026 Ειδικές Βιβλιοθήκες
027 Γενικές Βιβλιοθήκες
028 Μελέτη και Όδηγός Μελέτης
029 Φιλολογικές Μέθοδοι
- 030 Γενικές Έγκυκλοπαίδειες
031 Άμερικανικές Έγκυκλοπαίδειες
032 Άγγλικές Έγκυκλοπαίδειες
033 Γερμανικές Έγκυκλοπαίδειες
034 Γαλλικές Έγκυκλοπαίδειες
035 Ίταλικές Έγκυκλοπαίδειες
036 Ίσπανικές Έγκυκλοπαίδειες
037 Ρωσικές Έγκυκλοπαίδειες
038 Σκανδιναυικές Έγκυκλοπαίδειες
039 Έγκυκλοπαίδειες άλλων Γλωσσών
039.89 Έλληνικές Έγκυκλοπαίδειες
- 040 Συλλογές δοκιμών γενικής φύσεως
(Ή υποδιαίρεση γίνεται κατά γλώσσες όπως ακριβώς συμβαίνει και με τις έγκυκλοπαίδειες)
- 050 Περιοδικά γενικής φύσεως
(Ή υποδιαίρεση γίνεται κατά γλώσσες όπως ακριβώς συμβαίνει και με τις έγκυκλοπαίδειες)
- 060 Άκαδημίες, άλλα Ίδρύματα, Έπιστημονικές Έταιρείες
069 Μουσεία
- 598

The United States Congress and the Office

of Education support a program whereby the average

American can have a place to read the

latest newspapers and magazines, look

through old

and new novels, rest him-

self after

shopping, listen to clas-

sical recordings, look up little-known facts, a place

to learn

... a library. With a Federal grant

a library

could be placed

in your town. Want to learn more? Just

contact your State library agency or

The Office of Education, Washington, D. C. 20202.

Ἡ διαφήμιση χρησιμοποιεῖται σήμερα σὲ μεγάλη κλίμακα γιὰ τὴν προπαγάν-
 διση τῆς μόρφωσης στὶς Η.Π.Α. Μὲ μεγάλες ἀφίστες καλοῦνται ὅσοι ἐνδια-
 φέρονται ν' ἀποκτήσῃ ἢ πόλῃ τους μὰ νέα βιβλιοθήκη ν' ἀπευθυνθοῦν στὶς
 ἀρμόδιες ὑπηρεσίες τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας γιὰ τὴν λήψη τῆς σχετικῆς
 κρατικῆς χορηγίας.

- 070 Δημοσιογραφία
- 071 Έφημερίδες τών Ἡνωμένων Πολιτειῶν
- 072 Έφημερίδες τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας
- 073 Έφημερίδες τῆς Γερμανίας
- 074 Έφημερίδες τῆς Γαλλίας
- 075 Έφημερίδες τῆς Ἰταλίας
- 076 Έφημερίδες τῆς Ἰσπανίας
- 077 Έφημερίδες τῆς Ρωσίας
- 078 Έφημερίδες τών Σκανδιναυικῶν Χωρῶν
- 079 Έφημερίδες ἄλλων Χωρῶν
- 079.5 Έφημερίδες τῆς Ἑλλάδος
- 080 Συλλογές Βιβλίων
- 081 Συλλογές Ἔργων ἑνὸς Συγγραφέα
- 082 Συλλογές Ἔργων Διαφόρων Συγγραφέων
- 083 Παραστατικοὶ Πίνακες καὶ Συλλογές Τύπων
- 084 Ὀπτικοακουστικά Ἔργα Ἄ Μέσα
- 090 Σπάνια Βιβλία
- 091 Χειρόγραφα
- 093 Ἀρχέτυπα
- 094 Σπάνιες Ἐκδόσεις
- 095 Σπάνια Βιβλιοδεσία
- 096 Σπάνια Εἰκονογράφηση, Σπάνιες ἐκτυπώσεις ὅσο ἀφορᾷ τὴν Ὑλῃ
- 097 Πίνακες Βιβλίων
- 098 Ἄλλα εἶδη Σπανίων Βιβλίων βασιζόμενα στὸν χαρακτήρα τοῦ περιεχομένου
- 099 Ἄλλα εἶδη Σπανίων Βιβλίων βασιζόμενα στὶς ἐξωτερικὲς καὶ ἐξαιρετικὲς διαστάσεις τους
- 100 ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
- 101 Αἰσθητικὴ (φιλοσοφία), Ἀξία καὶ χρησιμοποίησις τῆς φιλοσοφίας
- 102 Ἐπιτομὴ τῆς Φιλοσοφίας, Ἐγχειρίδια καὶ περιλήψεις
- 103 Φιλοσοφικὰ Λεξικά
- 104 Φιλοσοφικὰ Δοκίμια
- 105 Φιλοσοφικὰ Περιοδικὰ
- 106 Ὄργανώσεις καὶ Ἐταιρεῖες
- 107 Σπουδὴ καὶ Διδασκαλία τῆς Φιλοσοφίας
- 109 Ἱστορία τῆς Φιλοσοφίας
- 110 Μεταφυσικὴ
- 111 Ὄντολογία
- 112 Μεθοδολογία
- 113 Κοσμολογία
- 114 Τόπος, Διάστημα
- 115 Χρόνος, Διάρκεια, Αἰωνιότητα
- 116 Κίνησις, Μετάβασις
- 117 Ὑλῃ, Σῶμα
- 118 Ἐνέργεια, Δύναμις
- 119 Ποσότητα
- 600

- 120 Μεταφυσικές θεωρίες
 121 Γνωσολογία, 'Αξίες
 122 Αίτιο και Αιτιατό
 123 'Ελευθερία και 'Αναγκαιότητα
 124 Τελεολογία
 125 'Απειρο, Πεπερασμένο, 'Αόριστο
 126 Συνείδηση, Προσωπικότητα
 127 'Ασυνείδητο, 'Υποσυνείδητο
 128 Ψυχή (φύση της ζωής και του θανάτου)
 129 'Αρχή και Προορισμός της Ψυχής
- 130 Κλάδοι της Ψυχολογίας
 131 Φυσιολογική Ψυχολογία
 131.3 Κλινική Ψυχολογία, Ψυχανάλυση, Ψυχοθεραπεία
 132 Ψυχολογία των 'Ανωμάτων
 133 'Απόκρυφες 'Επιστήμες, Τηλεπάθεια, Μαγεία, Φαντάσματα, 'Αγυρτία, 'Αστρολογία, Χειρομαντεία
 134 'Υπνωτισμός, Πνευματισμός
 135 'Υπνος, 'Όνειρα, 'Υπνοβασία
 136 Ψυχολογία των 'Ατομικών Διαφορών, 'Επίδραση περιβάλλοντος, Φύλο, Ψυχολογία του Παιδιού, Γενετική Ψυχολογία, 'Εθνοψυχολογία
 136.5 Ψυχολογία 'Ενηλίκων
 136.73 Ψυχολογία 'Εφήβων
 137 'Ατομική Ψυχολογία, Χαρακτήρας, Γραφολογία, Τέστ προσωπικότητας
 138 Φυσιογνωμική
 139 Φρενολογία
- 140 Φιλοσοφικά Συστήματα, 'Ατομικισμός
 141 'Ιδεαλισμός, 'Υπερβατισμός, Πνευματισμός, Παμψυχισμός, 'Υποκειμενισμός, Προσωποκρατία, Θελησιοκρατία, Ρομαντισμός
 142 Κριτική Φιλοσοφία, Καντισμός, Νεοκαντισμός, Φαινομενολογία
 143 Θεωρία της 'Ενόρασης, Μπεργκσονισμός
 144 'Εμπειρία, Πραγματισμός, 'Ανθρωπισμός, 'Όργανική Θεωρία, 'Ωφελιμισμός
 145 Αισθησιαρχία (σενσουαλισμός)
 146 Φυσιοκρατία, 'Υλισμός, Θετικισμός, Νατουραλισμός, Μηχανική θεωρία, Νεομηχανική θεωρία, Δυναμισμός, 'Εξέλιξη, Μετατροπισμός, Κοντισμός
 147 Πανθεΐα, Μονισμός, 'Ανιμισμός, Βιταλισμός, Ζωτική θεωρία, Δυΐσμός, Πολυκρατία, Παραλληλισμός, Σύντυχηκή θεωρία
 148 Θεωρία της 'Εκλεκτικότητας, Φιλελευθερισμός, Συγκρητισμός θεωριών, Δογματισμός, Θεωρία της Παράδοσης
 149 'Άλλα Φιλοσοφικά Συστήματα, Θεοσοφία, Κριτικός Ρεαλισμός, Μυστικισμός, Νεορεαλισμός, Νοησιαρχία
- 150 Ψυχολογία
 150.1 'Εφηρμοσμένη Ψυχολογία
 150.7 Πειραματική Ψυχολογία
 151 Διανόηση, Νοημοσύνη, Εύφυτα
 151.2 Τέστ (ψυχολογία)
 152 Αισθήσεις και Αισθήματα
 153 Συνείδηση, Γνώση

- 154 Μνήμη, Λήθη
 155 Φαντασία
 156 Διαίσθηση
 157 Συναισθήματα
 158 Έσωτερικές διαθέσεις, Κίνηση
 159 Θέληση, Βούληση
- 160 Λογική
 161 Έπαγωγή και Έπιστημονική Σκέψη
 162 Άπαγωγή
 163 Πίστη, Συναίνεση
 164 Συστήματα Λογικής
 165 Σοφίσματα και πηγές πλάνης
 166 Συλλογισμός
 167 Υπόθεση
 168 Έπιχείρημα και Πειστικότητα
 169 Άναλογία
- 170 Έθικη
 171 Θεωρητική Έθικη
 172 Πολιτική Έθικη
 173 Οικογενειακή Έθικη
 174 Έπαγγελματική Έθικη και Έθικη Έπιχειρήσεων, Έπιτυχία
 175 Έθικη Ψυχαγωγίας
 176 Έθικη Σχέσεων τών δύο φύλων
 177 Κοινωνική Έθικη
 178 Έθικη άποχης από διεγερτικῶν ούσιῶν
 179 Άλλα Θέματα Έθικης, Άτομικη Έθικη
- 180 Άνατολική και Άρχαία Φιλοσοφία
 181 Άνατολική Φιλοσοφία, Έβραϊκή, Κινεζική, Ίνδικη
 182 Προσωκρατική Φιλοσοφία
 182.1 Ίωνική Φιλοσοφία, Άναξίμανδρος, Θαλής, Άναξίμενης
 182.2 Πυθαγόρας, Πυθαγόρεια Σχολή
 182.3 Έλεατική Σχολή, Ίδεαλιστές, Μέλισσος, Ξενοφάνης, Παρμενίδης
 182.4 Έράκλειτος
 182.5 Έμπεδοκλής
 182.7 Δημόκριτος
 182.8 Άναξαγόρας
 183 Σοφιστές και Σωκρατική Φιλοσοφία
 183.1 Γοργίας, Ίππίας, Πρόδικος, Πρωταγόρας, Σοφιστές
 183.2 Σωκράτης
 183.3 Σωκρατικοί Φιλόσοφοι
 183.4 Άντισθένης, Διογένης, Κυνικοί Φιλόσοφοι
 183.5 Άρίστιππος, Ήγεσίας
 183.6 Διόδωρος, Εϋβουλίδης, Εϋκλείδης, Μεγαρική Σχολή
 183.7 Ήλιοερετρική Σχολή, Μενέδημος, Φαίδωνας
 184 Πλατωνική Φιλοσοφία
 184.1 Πλάτωνας (φιλοσοφία)
 184.2 Σπεύσιππος

- 184.3 Ξενοκράτης
- 185 Ἄριστοτελική Φιλοσοφία, Περιπατητικοὶ Φιλόσοφοι
- 185.1 Ἄριστοτέλης (φιλοσοφία)
- 185.3 Εὐδημος
- 185.4 Στράτωνας
- 185.5 Ἄριστοτέλης (ἔργα)
- 186 Σκεπτικισμὸς καὶ Νεοπλατωνισμὸς, Πλωτίνος
- 186.1 Πύρρωνας, Πυρρωνικὴ φιλοσοφία, Τίμωνας
- 186.2 Πλούταρχος (φιλοσοφία), Καρνεάδης, Νέα Ἀκαδημία
- 186.3 Ἐκλεκτισμὸς, Κικέρωνας (φιλοσοφία)
- 186.4 Νεοπλατωνισμὸς, Πορφύριος, Πρόκλος, Φίλωνας τῆς Λαρίσης, Ἀλεξανδρινὴ φιλοσοφία, Ἰάμβλιχος
- 187 Ἐπικουρικὴ φιλοσοφία, Λουκρήτιος (φιλοσοφία)
- 188 Στωϊκὴ φιλοσοφία
- 188.2 Κλεάνθης
- 188.3 Χρυσίππος
- 188.4 Παναίτιος
- 188.5 Ποσειδώνιος
- 188.6 Σενέκας (φιλοσοφία)
- 188.7 Ἐπίκτητος
- 188.8 Μάρκος Αὐρήλιος
- 189 Μεσαιωνικὴ φιλοσοφία, πρῶτοι Χριστιανοί
- 189.1 Γνωστικισμὸς

Παιδιά στὸν Παναμᾶ παρακολουθοῦν στὴ βιβλιοθήκη τοὺς προγράμματα ἀναψυχῆς ποὺ μεταδίδεται κάθε Σάββατο γιὰ τοὺς μαθητὲς τῶν σχολείων.